

Socialservice Sosiaalipalvelut

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveysosasto

Miia Lindström, sosiaali- ja terveysjohtaja

Heidi Ulriksson, sosiaalipalvelupäällikkö

<i>Socialservice Sosiaalipalvelut</i>	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu ta	Käyttö	Käyttöaste
	2019	2020	2020	2020	2020	%
Myyntituotot	183 460	152 500	0	152 500	224 522	147,2
Maksutuotot	70 613	111 800	0	111 800	104 670	93,6
Tuet ja avustukset	350 493	282 353	0	282 353	235 892	83,5
Muut toimintatuotot	38 400	124 160	0	124 160	67 688	54,5
Toimintatuotot	642 966	670 813	0	670 813	632 771	94,3
Henkilöstökulut	-1 329 782	-1 351 266	50 000	-1 301 266	-1 276 486	98,1
Palvelujen ostot	-6 398 099	-6 238 754	0	-6 238 754	-6 067 738	97,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 670	-17 820	0	-17 820	-25 460	142,9
Avustukset	-1 336 776	-1 383 600	0	-1 383 600	-1 397 315	101,0
Muut toimintakulut	-224 755	-306 984	0	-306 984	-298 985	97,4
Toimintakulut	-9 305 082	-9 298 424	50 000	-9 248 424	-9 065 983	98,0
Toimintakate	-8 662 116	-8 627 611	50 000	-8 577 611	-8 433 212	98,3
Suunnitelman mukaiset poistot	-572	-572	0	-572	-572	99,9
Laskennalliset erät	90 372	146 335	0	146 335	146 335	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-8 572 316	-8 481 848	50 000	-8 431 848	-8 287 448	98,3

Toiminta 2020

Sosiaalipalveluyksikön tuottamat palvelut perustuvat sosiaalihuollon voimassa olevaan lainsäädäntöön ja erikoislainsäädäntöön. Sosiaalipalvelut perustuvat siihen, että subjektiiviseen oikeuteen kuuluvia sosiaalipalveluja myönnetään lain edellyttämällä tavalla. Muita sosiaalipalveluja myönnetään harkinnanvaraisina ja osoitettujen määrärahojen mukaisessa laajuudessa.

Toiminta käsittää yksikön hallinnon sekä seuraavat osatoiminnot: ehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki, kehitysvammahuolto, vammaispalvelut, kuntouttava työtoiminta, alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuki, päihdehuolto, sosiaalihuollon tukiasuminen, työllistämistuki, sosiaaliasiamiespalvelut, päivä- ja työtoimintakeskus ja pakolaistoiminta.

Visiona on sosiaalipalvelujen tuottaminen lähipalveluperiaatteen mukaisesti tarpeen edellyttämässä laajuudessa kelpoisuusvaatimukset täyttävien, riittävien henkilöstöresurssien voimin. Kuntalaisille tarjottavien sosiaalipalvelujen järjestämisen pitkäjännitteinen suunnittelu. Henkilöstömitoitus vastaa työmäärää.

Työn organisointi on koronapandemian vuoksi siirtynyt pääosin puhelimitse ja verkon kautta hoidettavaksi. Aikuisssosiaalityön henkilöstö on työskennellyt sovitun aikataulun mukaisesti suuren osan ajasta etänä maaliskuusta 2020 lähtien. Puhelinaikoja on tarvittaessa pidennetty. Sosiaaliohjaajien avoin akuutti asiakasvastaanotto on korvattu puhelinvastaanotolla.

Käyttöaste on koko yksikön osalta 98,3 %.

Pitkäaikaistyöttömien ja työmarkkinatukea saavien määrä on kasvanut vuonna 2020. Uusi työmarkkinatukea saavien ryhmä ovat yrittäjät, joiden toiminta on keskeytyksissä koronapandemian vuoksi. Suhteellisen hyvän vuokra-asuntotilanteen johdosta työllistämistoimenpiteiden tarpeessa olevien henkilöiden muutto paikkakunnalle on lisääntynyt merkittävästi.

Avustuksina saatavien tuottojen laskeminen johtuu suurimmaksi osaksi siitä, että suuri osa valtion rahoituksesta pakolaistoiminnalle päättyy, kun pakolaisten vastaanottamisesta on kulunut neljä vuotta. Tämä tapahtui marraskuussa 2020. Kaupunki on päättänyt vastaanottaa uusia pakolaisperheitä, mikä tapahtuu käytännössä keväällä 2021.

Päihde- ja mielenterveyshuollon asiakkaat ovat kasvava ryhmä, joka tarvitsee laaja-alaista tukea arjen hallintaan. Näitä henkilöitä pyritään tukemaan heidän omissa kodeissaan tarjoamalla heille tavoitteellista ja säännöllistä asumisen tukea sosiaalityöntekijöiden määräyksellä ja seurannassa. Palkkaamalla mielenterveys- ja päihdetyöhön suuntautuneita lähihoitajia tehokasta tukea on mahdollista antaa varhaisemmassa vaiheessa ja tällä tavoin voidaan ehkäistä sijoituksia tukiasumiseen. Lähihoitajat aloittivat työsuhteensa syyskuun puolivälissä, joten vaikutus ei näy täysimääräisesti vielä vuoden 2020 talousarviossa, mutta trendi osoittaa, että tukiasumisen ja ammatillisen tukihenkilötoiminnan kustannukset laskevat. Tekemällä asiakkaan luo säännöllisiä tukikäyntejä saadaan myös sosiaalityöntekijöille arvokasta tietoa asiakkaan arjen hallinnasta, jolloin eri palvelu- ja tukimuodot ovat helpommin kohdennettavissa asiakkaalle oikean määräisinä ja oikea-aikaisina.

Vammaisten arjessa annettavaa asumisen tukea kehitetään muuttamalla Kärkulan kuntayhtymältä hankittavat ostopalvelut omaksi palvelutuotannoksi. Lähihoitajien palkkaaminen syyskuussa 2020 on mahdollistanut useamman henkilön siirtämisen kaupungin oman toiminnan piiriin. Myös vammaispalveluissa lähihoitajat ovat voineet toimia ammatillisina tukihenkilöinä. Vammaispalvelutiimin työtapaa on vuoden aikana pystytty kehittämään ja tehostamaan.

Henkilöstötilanteessa tapahtui lokakuusta alkaen sellainen muutos, että kaksi omaishoidon sijaishoitajana toimivaa lähihoitajaa ja omaishoidon sosiaaliohjaaja siirtyivät hallinnollisesti vanhustenhuoltoon ja palkkojen jakautumista muutettiin niin, että se 50–50:n sijaan on 20–80. Sosiaalityöntekijä, joka on työskennellyt 50 % työajastaan vanhustenhuollossa ja 50 % vammaispalvelussa, siirrettiin kesäkuusta alkaen kokopäiväisesti vammaispalveluun. Kiikariin on rekrytoitu uusi ohjaaja syyskuusta alkaen ja toiminnanohjaajan työsuhte on ollut täyttämättä lokakuusta alkaen. Kiikarissa on ollut sisäilmaongelmia, minkä vuoksi toimintaa on supistettu voimakkaasti ja järjestetty ulkona tai väistötiloissa. Muilta osin palkkamäärärahojen käyttö osoittaa vähäisempää käyttöä johtuen siitä, että työllistämistoiminnassa on ollut vähemmän palkkatukea saaneita vuonna 2020. Palkkatukea saavat työskentelevät kaupungin muissa yksiköissä sekä yhdistyksissä. Palkkatuen määrärahoista vähennettiin talousarviomuutoksen yhteydessä 50 000 euroa. Palkkatuen myöntäminen on työkalu, jolla voidaan pitkällä aikavälillä vaikuttaa työllistämiskuluihin, koska henkilöt, joille on myönnetty palkkatukea, ovat kauemmin poissa ns. sakkomaksulialta myös palkkatuetun työsuhteen päätyttyä.

Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut ovat lisääntyneet edelleen, mutta koronapandemian myötä käyttö vähentyi voimakkaasti keväällä. Loppukesästä käyttö osoitti jälleen nousua. Tavoitteena oli pitkällä aikavälillä pienentää kustannuksia järjestämällä säännöllisiä ryhmäkuljetuksia kaupungin isoihin kauppoihin alueilta, joilla on paljon kuljetuspalvelun käyttäjiä. Liikenneassistentin ja vanhustenhuollon kanssa suunniteltiin tehtävän yhteistyötä ryhmäkuljetusten järjestämisessä (sosiaalihuoltolain mukaisten matkojen osalta), mutta koronapandemian vuoksi selvitystä ei voitu vuoden aikana aloittaa.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Päihde- ja mielenterveystyön kehittäminen	Tukiasumisen ostopalvelujen vähentäminen	Mielenterveys- ja päihdetyöhön suuntautuneen lähihoitajan palkkaaminen. Säännölliset ja tavoitteelliset kotikäynnit sosiaalityöntekijän johdolla.	Mielenterveystyön koulutuksen saanut kenttätyöntekijä on palkattu syksyllä 2020. Säännölliset ja tavoitteelliset kotikäynnit on käynnistetty.
Vammaisten arjessa annettavan asumisen tuen kehittäminen	Erityishuollon ostopalvelujen vähentäminen	Lähihoitajan palkkaaminen korvaamaan asumisen tuen ostopalvelu	Lähihoitaja on palkattu syksyllä 2020 tekemään säännöllisiä kotikäyntejä osan erityishuollon asiakkaista luo ostopalvelujen korvaamiseksi.

Vaikeasti vammaisten kuljetuspalvelun käytön tehostaminen	Kuljetuspalvelun kustannusten pienentäminen	Ryhmäkuljetusten järjestäminen	Ryhmäkuljetuksia ei ole voitu kehittää koronapandemiasta aiheutuneiden rajoitusten vuoksi. Kuljetuspalvelun käyttö on pandemian vuoksi muutenkin vähentynyt vuoden aikana radikaalisti.
---	---	--------------------------------	---

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	BU2020	2020
Hallinnollinen henkilöstö	3,2	2,8	3,2	3,2	3,2
Sosiaalityöntekijä	4,5	4,1	5,5	6	6
Ohjaaja	4,5	5,4	5,0	7	7
Koordinaattori	2,0	2,0	3,0	2	2
Lähihoitaja	1,0	1,3	1,0	3,5	3
Koulunkäyntiavustaja	1,0	1,0	0,5	2,35	2,35
Valvoja	1,0	1,0	1,0	0	0
Liikenneassistentti	0,2	0,2	1,0	0,2	0,2
Henkilötyövuodet yhteensä	17	18	20,2	24,25	23,75
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	17	20	23	21,9	20,40
Määräaikaiset	3	3	1	2,35	3,35
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	20	23	24	24,25	23,75

Suoritteet	2017	2018	2019	BU2020	2020
Toimeentulotukea saavat taloudet	264	246	289	290	281
Kuljetuspalvelua saavat henkilöt	290	255	269	280	244
Kehitysvammahuolto/asiakasmäärä	82	84	79	82	76
Vammaispalvelu/asiakasmäärä	295	254	278	290	239
Omaishoitoa saavat henkilöt, 0-64 v.	72	83	80	75	65
Mittarit					
Nettokustannus/asukas, €	497	508	571	579	559
Toimeentulotuki/asukas, €	11	11	13	12	12
Toimeentulotuki/talous, €	613	687	672	638	626
Vammaispalvelu/asukas, €	147	149	162	166	145
Kehitysvammahuolto/asukas, €	195	206	231	222	231
Omaishoito/asukas, €	36	41	48	44	40